

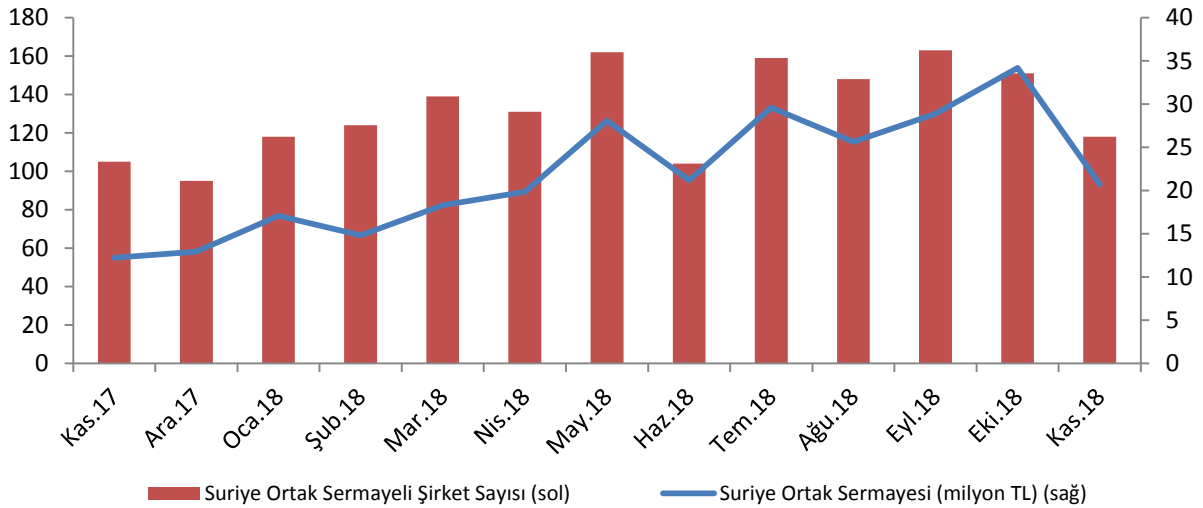
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerinin değerlendirildiği Kurulan Şirketler, Yabancı Ortak Sermayeli¹ Kurulan Şirketler ve Suriye Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler bilgilerinin yer aldığı **TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni** her ay kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni'nde genel değerlendirmelerin yanı sıra il ve sektör bazında da incelemeler yapılmaktadır. Bültende güncel ay değerlendirmelerine yer verilecektir.

Kasım 2018'de bir önceki yıla kıyasla yabancı ortak sermayesi yüzde 90, Suriye ortak sermayesi yüzde 69 arttı

Kasım 2018'de Suriye ortak sermayeli 118 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 20,7 milyon TL'dir. Kasım 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Kasım 2017'ye göre yüzde 12,4; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 69,3 arttı. Ekim 2018'e göre kıyaslandığında ise Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı yüzde 21,9; Suriye ortak sermayesi yüzde 39,5 azalış gösterdi.

Grafik 1. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin sayısı ve Suriye ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Kasım 2017 – Kasım 2018)

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Kasım 2018'de Suriye ortak sermayeli 1.517 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 258,4 milyon TL'dir. Ocak – Kasım 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Ocak – Kasım 2017'ye göre yüzde 7,7; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 17,5 arttı.

¹ Yabancı Ortak Sermayeli şirketler, ortaklarının uyruklarına göre belirlenmektedir.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin yüzde 9'u Suriye ortaklı

Kasım 2018'de yabancı ortak sermayeli kurulan 1.291 şirketin, 118'i (yüzde 9,1) Suriye ortak sermayeli olup yabancı ortak sermayesinin yüzde 4,7'sini oluşturmaktadır.

Tablo 1. Suriye ortaklı kurulan yabancı sermaye şirketlerinin genel görünümü (Kasım 2018)

Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	2	1,1	0,3	23,8
Limited	116	33,2	20,4	61,6
Genel Toplam	118	34,2	20,7	60,4

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Kasım 2018 itibarıyla Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısının en yüksek olduğu illerin başında İstanbul gelmektedir. İstanbul'u; Mersin ve Hatay takip etmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise İstanbul ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 2. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı (Kasım 2018)²

	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
İstanbul	80	18,8	11,4
Mersin	23	6,6	4,2
Hatay	9	6,4	3,9
Bursa	4	2,2	1,1
Kilis	2	0,3	0,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Kasım 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketler içindeki payı Mersin'de yüzde 38,3, Hatay'da yüzde 20, İstanbul'da yüzde 9,9'dur.

Tablo 3. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketlere oranı (Kasım 2018)

	Suriye Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Oran (%)
Mersin	23	60	38,3
Hatay	9	45	20,0
İstanbul	80	807	9,9
Kilis	2	21	9,5
Bursa	4	44	9,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

² Kasım 2018'de Suriye ortak sermayeli şirketler sadece 5 ilde kurulmuştur.

Sektör bazında incelendiğinde ise Suriye ortak sermayeli şirketlerin Kasım 2018’de en çok “toptan ticaret” sektöründe kurulduğu görülmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise yine “toptan ticaret” sektörü ilk sırada gelmektedir.

Tablo 4. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin faaliyet gösterdiği sektörler (Kasım 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	51	16,9	10,4
Gayrimenkul faaliyetleri	10	2,4	2,2
Bina inşaatı	8	1,8	0,9
Perakende ticaret	8	1,9	1,4
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	6	1,3	1,2
Giyim eşyalarının imalatı	4	0,6	0,3
Gıda ürünlerinin imalatı	3	1,3	1,0
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	3	0,4	0,3
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	3	1,0	0,4
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik muayene ve analiz	3	0,4	0,3
Tekstil ürünlerinin imalatı	2	0,4	0,2
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	2	0,7	0,3
Eğitim	2	0,4	0,4
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	1	0,4	0,1
Metal cevherleri madenciliği	1	0,1	0,1
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1	0,2	0,1
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1	0,1	0,1
Mobilya imalatı	1	0,1	0,1
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	1	0,2	0,1
Su yolu taşımacılığı	1	0,4	0,1
Yayımcılık faaliyetleri	1	1,2	0,2
Telekomünikasyon	1	0,1	0,1
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	1	1,0	0,2
Kiralama ve leasing faaliyetleri	1	0,5	0,1
İnsan sağlığı hizmetleri	1	0,4	0,2
Diğer hizmet faaliyetleri	1	0,1	0,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 14’ü yabancı ortak sermayeli

Kasım 2018 verilerine göre Türkiye genelinde toplam 9.248 şirket³ kurulmuştur. Kurulan şirket sayısı Kasım 2017’ye göre yüzde 7,1; Ekim 2018’e göre yüzde 2,6 azalış göstermiştir.

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 14’ü yabancı ortak sermayeli şirketlerdir. Bu oran il bazında incelendiğinde ise yüzde 48,8 ile Kilis yabancı ortaklı kurulan şirket oranı en fazla olan iller arasında ilk sırada yer almaktadır. Kilis’i; yüzde 31,9 ile Hatay, yüzde 28,9 ile Yalova ve yüzde 28,2 ile Mersin takip etmektedir.

Tablo 5. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin toplam şirket sayısına oranı en yüksek olan ilk 10 il (Kasım 2018)

İller	Kurulan Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Kurulan Toplam Şirket Sayısına Oranı (%)
Kilis	21	48,8
Hatay	45	31,9
Yalova	13	28,9
Mersin	60	28,2
Tunceli	1	25,0
İstanbul	807	19,9
Antalya	61	17,6
Gaziantep	39	17,4
Muğla	19	15,0
Bursa	44	14,8
Toplam	1.291	14,0

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Kasım 2018 dönemine bakıldığında Türkiye genelinde toplam 110.703 şirket kurulmuş olup Ocak – Kasım 2017’ye göre yüzde 3,2 artış göstermektedir. Ocak – Kasım 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 12.376 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 4 milyar TL olup yüzde 77,9’unu yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin sermayesinin yüzde 84’ünü yabancı sermaye oluşturdu

Kasım 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 1.291 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 524,6 milyon TL olup yüzde 83,9’unu yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

³ “Şirket” ve “Gerçek Kişi Ticari İşletmesi” sayılarını kapsamaktadır.

Tablo 6. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin genel görünümü (Kasım 2018)

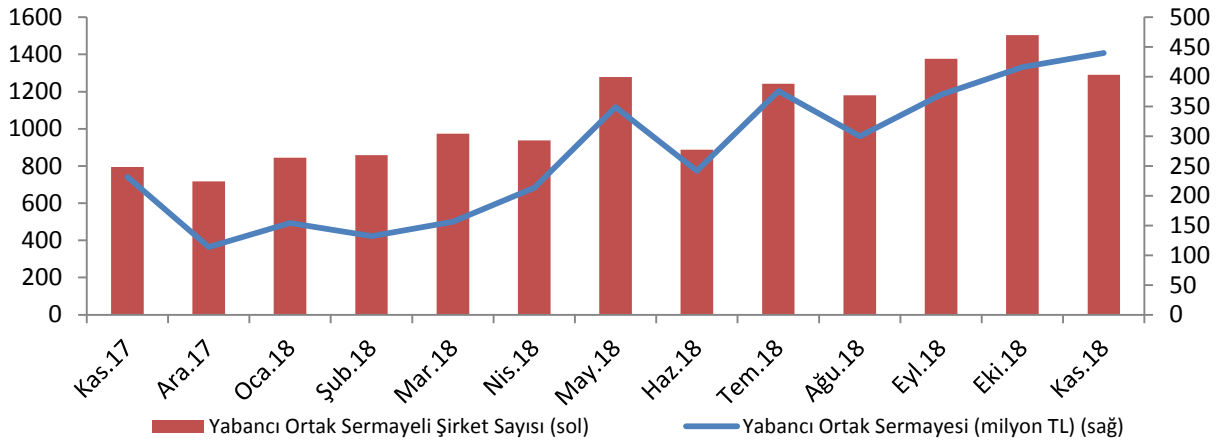
Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	105	114,8	97,7	85,1
Limited	1.186	409,7	342,3	83,6
Genel Toplam	1.291	524,6	440,0	83,9

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayesi, geçen yıla kıyasla 209 milyon TL arttı

Kasım 2018’de yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Kasım 2017’ye kıyasla yüzde 62,4 artış; Ekim 2018’e göre yüzde 14,2 azalış gösterdi. Yabancı ortak sermayesi toplamı geçen yıla göre 209 milyon TL (yüzde 90,1); geçen aya göre 24 milyon TL (yüzde 5,8) arttı.

Grafik 2. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı ve yabancı ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Kasım 2017 – Kasım 2018)

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla İstanbul, Antalya ve Mersin’de artış gösterdi.

Tablo 7. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı en fazla artış gösteren ilk 11 il (Kasım 2018)

İller	Kurulan Şirket Sayısı Kasım 2017	Kurulan Şirket Sayısı Kasım 2018	Yıllık Değişim	Toplam Sermaye (Milyon TL) Kasım 2018	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL) Kasım 2018
İstanbul	436	807	371	374,0	333,9
Antalya	32	61	29	10,9	8,5
Mersin	41	60	19	13,9	10,7
Kilis	5	21	16	8,8	5,6
Ankara	30	45	15	12,7	7,7
Kayseri	2	14	12	8,6	1,4
Bursa	37	44	7	18,2	14,8
Yalova	7	13	6	5,1	4,0

Muğla	14	19	5	3,5	2,7
Şanlıurfa	8	12	4	3,6	2,8
Kocaeli	4	8	4	7,3	4,3

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Sektör bazında incelendiğinde en çok yabancı ortak sermayeli şirket "toptan ticaret" sektöründe kurulurken; en fazla yabancı ortak sermayesi yine "toptan ticaret" sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektördeki toplam sermaye miktarı 153,4 milyon TL iken, toplam sermayenin yüzde 81,9'unu yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 8. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin en çok faaliyet gösterdiği ilk 15 sektör (Kasım 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	489	153,4	125,7
Gayrimenkul faaliyetleri	95	19,2	14,1
Perakende ticaret	94	23,7	15,7
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	67	14,5	11,1
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	61	15,4	6,6
Bina inşaatı	56	114,0	112,4
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	44	8,4	7,6
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	31	6,7	5,2
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	30	10,4	6,5
Gıda ürünlerinin imalatı	23	22,7	20,5
Giyim eşyalarının imalatı	23	4,6	3,4
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	21	4,0	3,1
Eğitim	17	2,5	2,3
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	16	8,6	6,5
Konaklama	16	7,1	2,9

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları